

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆԱԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության՝ 2004 թվականի դեկտեմբերի 24-ի քրեակատարողական օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 69-րդ հոդվածի 2-րդ մասը «անվտանգությունն» բառից հետո լրացնել «ու մերձավոր ազգականների հետ կապն» բառերով:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1. առաջին նախադասությունից հանել «, բացառությամբ առանձնապես վտանգավոր ռեցիդիվի կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար դատապարտվելու դեպքի,».

2. վերջին նախադասությունում «Հաշմանդամ կամ ուղղիչ հիմնարկին կից մանկատանը» բառերը փոխարինել «Առանց խնամքի մնացած» բառերով:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2002 թվականի փետրվարի 6-ի ՀՕ-305 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 15-րդ հոդվածի 12-րդ պարբերությունը «երկու» բառից հետո լրացնել «կարճատև» բառով:

Հոդված 2. Օրենքի 15-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 13-րդ պարբերությամբ.

«Համատեղ բնակվելու իրավունքով և միայն մերձավոր ազգականների հետ երկարատև տեսակցություն տրամադրվում է երկու ամսվա ընթացքում առնվազն մեկ անգամ՝ մինչև երեք օր տևողությամբ: Երկարատև տեսակցություն տրամադրվում է նաև կալանավորված անձի հետ ամուսնության մեջ չգտնվող այն անձի հետ, որի հետ կալանավորված անձն ունի համատեղ երեխա: Կալանավորված անձի խնդրանքով երկարատև տեսակցությունը կարող է փոխարինվել կարճատև տեսակցությամբ: Կարճատև և երկարատև տեսակցություններ տրամադրելու կարգը սահմանվում է ներքին կանոնակարգով:»:

Հոդված 3. Օրենք 17-րդ հոդվածի 8-րդ պարբերությունից հանել՝ «, բացառությամբ առանձնապես ծանր հանցանքի կատարման մեջ մեղադրվող անձանց,» ձևակերպումը.

Հոդված 4. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ
««ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Նախագծերի մշակման նախապատմությունը.

2016 թվականի ընթացքում ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքում արձանագրվել են ազատությունից զրկված անձանց արտաքին աշխարհի հետ կապն ապահովելու իրավունքի իրացման հետ կապված խնդիրներ: Նշված խնդիրներին մանրակրկիտ անդրադարձ է կատարվել ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ որպես կանխարգելման ազգային մեխանիզմի 2016 թվականի գործունեության վերաբերյալ տարեկան զեկույցում (*ավելի մանրամասն տե՛ս նշված զեկույցի 41-48-րդ էջերը*):

Մասնավորապես, ի թիվս այլնի քննարկման առարկա են դարձել ազատությունից զրկված անձանց կարճատև և երկարատև տեսակցությունների, ինչպես նաև կարճատև մեկնումների տրամադրման հետ կապված խնդիրները, որոնք պայմանավորված են եղել օրենսդրական կարգավորումներում անձի անհատական ռիսկայնությունը հաշվի չառնելու և կարճատև մեկնումը կամ երկարատև տեսակցությունը միայն անձի կատարած հանցագործության ծանրության աստիճանի հետ կապելու հանգամանքներով: Արձանագրվել են նաև դեպքեր, երբ բնակության

վայրից հեռու գտնվող քրեակատարողական հիմնարկում տեղաբաշխվելու արդյունքում ազատությունից զրկված անձինք զրկված են եղել ընտանիքի անդամների և ազգականների հետ հաղորդակցվելու հնարավորությունից: Նշվածը պատճառաբանվել է ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 69-րդ հոդվածում նման հիմքի բացակայությամբ:

Քննարկման ներկայացվող նախագծով լուծվող օրենսդրական խնդիրները ընդհանուր առմամբ հանգում են հետևյալին.

ա) մերձավոր ազգականների հետ կապն ապահովելու համար դատապարտյալին քրեակատարողական մեկ հիմնարկից նույն տեսակի մեկ այլ հիմնարկ տեղափոխելու հնարավորության բացակայությունը,

բ) կալանավորված անձանց և դատապարտյալներին անձնական բացառիկ հանգամանքների կապակցությամբ կարճաժամկետ մեկնումների տրամադրումը բացառող հանգամանքների իրավաչափությունը,

գ) օրենսդրությամբ կալանավորված անձանց երկարատև տեսակցություններ տրամադրելու հնարավորության բացակայությամբ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը.

ա) Ազատությունից որևէ կերպ զրկված անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի իրավունքը՝ որպես անձի արժանապատվության և ֆիզիկական անձեռնմխելիության երաշխավորման պայման, ենթադրում է պետության պարտականությունը՝ ձեռնարկել այնպիսի անհրաժեշտ միջոցներ, որոնք ուղղված են ազատությունից զրկված անձի նշված իրավունքի իրացմանը:

Մասնավոր և ընտանեկան կյանքի իրավունքի հարգումը պատժի ենթարկված անձի վերասոցիալականացման էական երաշխիք է: Ազատությունից զրկված անձանց

վերասոցիալականացումն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտ են պատժի կրման այնպիսի պայմաններ, որոնք բավարար կլինեն, որպեսզի պատժի կրման ընթացքում դատապարտյալը չկորցնի հասարակությունում նախկինում ձեռք բերած վարքի կանոնները և հմտությունները: Այն պետք է նպաստի դատապարտյալների կենցաղի և աշխատանքի հարցերի կարգավորմանը, ընտանեկան և սոցիալական կապերի ամրապնդմանը:

Մերձավոր ազգականներ հետ կապը չափազանց կարևոր նշանակություն ունի նաև դատապարտյալին ազատ արձակելուն նախապատրաստելու տեսանկյունից: Մասնավորապես, պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատման գործընթացի բարեփոխմանն ուղղված օրենսդրական փոփոխությունների համաձայն՝ դատապարտյալի կողմից նոր հանցագործություն կատարելու վտանգը գնահատելիս հաշվի է առնվելու նաև ընտանիքի և արտաքին աշխարհի հետ կապը: Սույն նախագծով առաջարկվող փոփոխությունները ուղղված են նշված կապի ապահովմանը, որը կխթանի նաև անձի օրինապահ վարքագիծը:

Այսպես, ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 12-րդ հոդվածի համաձայն՝ դատապարտյալն ունի արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակցվելու իրավունք, այդ թվում՝ վարելու նամակագրություն, ունենալու տեսակցություններ, օգտվելու հեռախոսակապից, գրականությունից և հնարավոր լրատվական միջոցներից:

ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ուղղիչ հիմնարկի վարչակազմը ստեղծում է համապատասխան պայմաններ՝ ընտանիքի և արտաքին աշխարհի հետ դատապարտյալի կապն ապահովելու նպատակով: Այդ նպատակով ուղղիչ հիմնարկում ստեղծվում են կարճատև և երկարատև տեսակցությունների սենյակներ, կապի հնարավոր միջոցների հանգույցներ, լրատվական միջոցներից օգտվելու հնարավոր պայմաններ:

Մասնավոր և ընտանեկան կյանքի իրավունքն իր ամրագրումն է ստացել նաև միջազգային մի շարք իրավական փաստաթղթերում: Այսպես, Մարդու իրավունքների

Եվրոպական կոնվենցիայի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք ունի իր անձնական ու ընտանեկան կյանքի (...) նկատմամբ հարգանքի իրավունք:

Եվրոպական բանտային կանոնների 24.1-րդ կանոնի համաձայն՝ ազատությունից զրկված անձանց պետք է թույլատրվի հնարավորին չափ հաճախ նամակով, հեռախոսով կամ կապի այլ միջոցներով հաղորդակցվել կամ տեսակցել իրենց ընտանիքի անդամների, այլ անձանց և կազմակերպությունների հետ:

Ազատությունից զրկված անձի՝ տեսակցություններ ունենալու իրավունքի տեսանկյունից չափազանց կարևոր է նաև, որ նրանք տեղաբաշխվեն իրենց մերձավոր ազգականներին հնարավորինս մոտ գտնվող քրեակատարողական հիմնարկներում:

Այս կապակցությամբ հարկ է նշել, որ Եվրոպական բանտային կանոնների 17.1-րդ կանոնի համաձայն՝ ազատությունից զրկված անձինք պետք է հնարավորության սահմաններում տեղաբաշխվեն իրենց բնակության վայրին (...) մոտ գտնվող ազատագրկման վայր:

Վերոնշյալ չափորոշիչներն իրենց ամրագրումն են գտել նաև ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում, համաձայն որի՝ ուղղիչ հիմնարկներում սահմանված կանոնակարգի նպատակն է ապահովել կապն ընտանիքի և արտաքին աշխարհի հետ:

Բացի այդ, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի իրավական դիրքորոշումների համաձայն՝ ազատագրկման մեջ գտնվող անձանց հեռավոր ազատությունից զրկման վայրում պահելը հանդիսանում է միջամտություն «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին» Եվրոպական կոնվենցիայի (այսուհետ՝ Եվրոպական կոնվենցիա) 8-րդ հոդվածով երաշխավորվող իրավունքների իրացմանը: Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանն այսպիսի դիրքորոշում արտահայտելիս, մասնավորապես, հաշվի է առել

ազատությունից զրկման համապատասխան վայրերի երկար հեռավորությունն ազատազրկված անձանց մերձավոր ազգականների բնակության վայրից, աշխարհագրական տեղադրությունը, տրանսպորտային համակարգի վիճակը և այլն (տե՛ս Խողորկովսկին և Լեբեդևն ընդդեմ Ռուսաստանի վճիռը, գանգադներ թիվ 11082/06 և 13772/05, կետ 838, տե՛ս նաև Վինթմանն ընդդեմ Ուկրաինայի վճիռը, գանգադ թիվ 28403/05, կետ 79): Այսպիսով, ազատությունից զրկված անձանց ընտանեկան կյանքը հարգելու իրավունքի անքակտելի մաս է բանտային իշխանությունների կողմից նրանց տրամադրվող օգնությունը՝ մերձավոր ազգականների հետ շփումները պահպանելու հարցում (տե՛ս Մեսսինան ընդդեմ Իտալիայի (թիվ 2) վճիռը, գանգադ թիվ 25498/94):

ԽԿԿ-ի իրավաբանության համաձայն՝ ազատությունից զրկված անձանց համար շատ կարևոր է բավարար շփումն արտաքին աշխարհի հետ: Առաջին հերթին կալանավորված անձը պետք է հնարավորություն ստանա պահպանելու հարաբերություններն իր ընտանիքի և մտերիմ բարեկամների հետ (տե՛ս 1991 թվականի հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում ԽԿԿ-ի գործունեության մասին 2-րդ ընդհանուր հաշվետվությունը, կետ 51):

բ) Անդրադառնալով ազատությունից զրկված անձանց կարճաժամկետ մեկնում տրամադրելու հարցին՝ հարկ է նշել, որ ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ դատապարտյալին, բացառությամբ առանձնապես վտանգավոր ռեցիդիվի կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար դատապարտվելու դեպքի, կարող է տրամադրվել կարճաժամկետ մեկնում անձնական բացառիկ հանգամանքների (մերձավոր ազգականի մահ կամ կյանքին սպառնացող ծանր հիվանդություն, տարերային աղետ, որը զգալի նյութական վնաս է պատճառել դատապարտյալին կամ նրա ընտանիքին) դեպքում, ինչպես նաև սոցիալական վերականգնման նպատակով:

Համանման կարգավորում է պարունակում նաև «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 17-րդ հոդվածի 8-րդ պարբերությունը՝ սահմանելով, որ *կալանավորված անձանց, բացառությամբ առանձնապես ծանր հանցանքի կատարման մեջ մեղադրվող անձանց, մերձավոր ազգականի մահվան կամ կյանքին սպառնացող ծանր հիվանդության, կալանավորված անձին կամ նրա ընտանիքին զգալի նյութական վնաս պատճառած փարեռային աղետի դեպքում կարող են տրամադրվել կարճաժամկետ մեկնումներ:*

Այս կապակցությամբ հարկ է նշել, որ ԽԿԿ-ն Հայաստանի վերաբերյալ 2016 թվականի գեկույցում կրկին ընդգծել է, որ հիմնավորապես սխալ է այն համակարգը, որի համաձայն արտաքին աշխարհի հետ ազատությունից զրկված անձանց կապի սահմանները որոշվում են որպես նշանակված պատժի մի մաս (և ըստ այն ռեժիմի, որով նա կրում է իր պատիժը) (*տե՛ս ԽԿԿ-ի կողմից 2015 թվականի հոկտեմբերի 5-ից 15-ն ընկած ժամանակահատվածում Հայաստանի Հանրապետություն կատարած այցի արդյունքների հիման վրա կազմված գեկույցը, կետ 107*):

գ) Չափազանց խնդրահարույց է նաև կալանավորված անձանց երկարատև տեսակցություններ տրամադրելու օրենսդրական հնարավորություն բացակայությունը այն պայմաններում, երբ կալանքը որպես խափանման միջոց անձի նկատմամբ կարող է կիրառվել տարիներ շարունակ, ինչպիսի պարագայում անձը, ում նկատմամբ գործում է անմեղության կանխավարկածը, զրկվում է իր մերձավոր ազգականների հետ երկարատև տեսակցություն ունենալու հնարավորությունից: Մարդու իրավունքների պաշտպանին ներկայացված բողոքները փաստում են նաև, որ առկա են դեպքեր, երբ օտարերկրյա քաղաքացիները, կալանավորված լինելով և պահվելով ՀՀ քրեակատարողական հիմնարկներում, զրկվում են արտերկրում գտնվող իրենց ընտանիքի անդամների հետ տեսակցելու հնարավորությունից, քանզի միայն կարճատև տեսակցության նպատակով Հայաստանի Հանրապետություն գալը նման

անձանց մերձավոր ազգականների համար առաջացնում է բազմաթիվ չարդարացված դժվարություններ: Միաժամանակ, արդարացված չէ երկարատև տեսակցություններ տրամադրելու հարցում կալանավորված անձանց և դատապարտյալների միջև նման տարբերակված մոտեցումը՝ առանց անձի վարքագծով, ռիսկայնությամբ և այլ օբյեկտիվ հանգամանքերով պայմանավորված հիմնավոր պատճառաբանության:

Այսպես, Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանը Վարնասն ընդդեմ Լիտվայի գործով արձանագրվել է Թոմաս Վարնասի՝ իր անձնական և ընտանեկան կյանքի հանդեպ հարգանքի իրավունքից օգտվելու հարցում խտրականության չենթարկվելու իրավունքի խախտում (*տե՛ս նշված գործով 2013 թ-ի հուլիսի 9-ի վճիռ, գանգադ թիվ 42615/06, կետ 104*): Տվյալ գործով լիտվական իշխանությունները պարոն Վարնասին, երբ նա գտնվում էր մեկուսարանում՝ չէին թույլատրել իր կնոջ հետ երկարատև տեսակցություններ ունենալ, չնայած, որ այդպիսի հանդիպումները նրան թույլատրվել էին քրեակատարողական հիմնարկում, որտեղ պատիժ էր կրում քննչական մեկուսարան տեղափոխվելուց անմիջապես առաջ:

Միաժամանակ, Թոմաս Վարնասի՝ իր կնոջ հետ հանդիպումների սահմանափակումը ոչ մի կապ չի ունեցել անվտանգության ապահովման խնդրի հետ և տեսակցության տարբերակված պայմանների նախատեսումը որևէ օբյեկտիվ արդարացում չի ունեցել: Կնոջ հետ առանձին երկարատև տեսակցություն ունենալու միջնորդության մերժումը տեղական իշխանությունները հիմնավորել են ոչ միայն նախաքննության շահերի պաշտպանության վերաբերյալ տեսական դատողություններով, այլ նաև քննչական մեկուսարանում նման բնույթի հանդիպումների համար անհրաժեշտ պայմանների բացակայությամբ, ինչը Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանն ընդունելի արդարացում չի համարել (*տե՛ս կետ 121*):

3. Առաջարկվող կարգավորման բնույթը

«Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով ամրագրված իրավակարգավորումներով առաջարկվում է Քրեակատարողական օրենսգրքի 69-րդ հոդվածում որպես դատապարտյալին մեկ հիմնարկից նույն տեսակի մեկ այլ հիմնարկ տեղափոխելու հիմք, ի թիվս այլնի, դիտել նաև մերձավոր ազգականների հետ շփումներն ապահովելու նպատակը:

Առաջարկվում է նաև նույն օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝ դատապարտյալին անձնական բացառիկ հանգամանքներով կարճաժամկետ մեկնում տրամադրելը կախվածության մեջ չդնել առանձնապես վտանգավոր ռեցիդիվի կամ առանձնապես ծանր հանցագործության համար դատապարտվելու դեպքերի հետ: Միաժամանակ, անհրաժեշտ է առանց անձի անհատական ռիսկայնությունը հաշվի առնելու նման տարբերակված մոտեցումը բացառել նաև «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 17-րդ հոդվածի 8-րդ պարբերությունում:

Հաշվի առնելով կալանքի որպես խափանման միջոցի կիրառման այսօր Հայաստանում ձևավորված պրակտիկան (*ավելի մանրամասն տե՛ս 2016 թվականի ընթացքում ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի գործունեության, մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության վիճակի մասին տարեկան հաղորդման 165-169 էջեր*), ինչպես նաև երկարատև տեսակցություններ տրամադրելու հարցում կալանավորված անձանց և դատապարտյալների միջև չարդարացված տարբերակված մոտեցումը՝ առաջարկվում է «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 15-րդ հոդվածում նախատեսել կալանավորված անձանց երկարատև տեսակցություններ տրամադրելու հնարավորություն:

Նախագծով առաջարկվում է նաև ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասում երեխային մանկատանը կամ ազգականի մոտ տեղավորելու նպատակով դատապարտյալին կարճաժամկետ մեկնում տրամադրելու հնարավորությունը չկապել միայն հաշմանդամ կամ ուղղիչ հիմնարկին կից մանկատանը երեխա ունենալու հետ, այլ նշված նպատակով կարճաժամկետ մեկնում տրամադրել այն բոլոր դեպքերում, երբ դատապարտյալի երեխան մնացել է առանց խնամքի:

4. Նախագծերի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները և անձինք

Նախագծերը մշակվել են ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի աշխատակազմի կողմից:

5. Ակնկալվող արդյունքը

Նախագծերի ընդունմամբ կապահովվի կալանավորված անձանց և դատապարտյալների մասնավոր և ընտանեկան կյանքի իրավունքի պատշաճ իրացումը:

Մասնավոր և ընտանեկան կյանքի իրավունքի հարգումը լուրջ խթան կհանդիսանա պատժի ենթարկված անձանց վերասոցիալականացման և պատժի նպատակներին հասնելու համար:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ N 1

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
ԵՎ «ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ
ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՍԻՆ**

«Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում լրացում և փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ընդունման կապակցությամբ այլ նորմատիվ իրավական ակտեր ընդունել անհրաժեշտ չէ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ N 2

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ
«ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ
ԻՆՔՆԱԿԱՌՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԲՅՈՒՋԵՌԻՄ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԻ
ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԿԱՄ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ**

«Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում լրացում
և փոփոխություններ կատարելու մասին» և «Ձերբակալված և կալանավորված
անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ և
փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների
ընդունման կապակցությամբ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման
մարմնի բյուջեում եկամուտների և ծախսերի ավելացում կամ նվազեցում չի
նախատեսվում: